REDACȚIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inuluĭ Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 121. Brașov, Miercurĭ 4 (17) Iunie. 1903.

Căderea guvernuluĭ Szell.

Așa-déră s'a petrecut și cu d-l Szell ceea-ce se petrece cu omul, care vrea sĕ șédă pe doue scaune. In cele din urmă a trebuit sĕ se convingă, că orĭ-cât de mare meșter e în născocirea de formule de împăcare și de devise sunătóre pentru îmbĕtarea cu apă rece a „națiuneĭ“, și a „naționalitățilorˮ menite a-se contopi în cea dintâiŭ, totușĭ n'a putut pentru durată, nicĭ chiar în vremile întórse de aḑĭ, sĕ fie șí omul de încredere al Curțiĭ și sĕ nu voiéscă a-se strica de tot nicĭ cu oposițiunea koșutistă, care obstruéză proiectele militare.

Duminecă, cum scim, ministru-președinte Szell a raportat Majes. Sale despre situațiune. Propunerile luĭ de a-se continua resistența pasivă față de obstrucție, séu de a-se retrage de ocamdată proiectele militare, monarchul nu le-a primit și decĭ nu i-a rĕmas alta decât a-se retrage. Deja în momentul când a plecat la Viena, se vorbea în Budapesta, că Szell a mers acolo cu actul de demisiune gata, în buzunar.

Astăḑĭ d-l Szell a anunțat în camera deputaților demisiunea întreguluĭ cabinet și a rugat camera sĕ-șĭ amâne ședințele până ce se va constitui noul ministeriu.

Maĭ curĕnd decât am credut, când scrieam revista nóstră de erĭ, se va decide asupra întrebăreĭ: Cine va fi ministru-președinte în Ungaria? Presupuneam, că actualul cabinet va mai face încă o ultimă încercare de a stabili măcar un armistițiu provisor cu obstrucția din dietă. Dér Francisc Kossuth l'a prevenit declarând la începutul ședințeĭ de erĭ, că oposiția a hotărît a inaugura cu acésta ḑi așa numita obstrucțiune technică. Nu i-a maĭ rĕmas dér d-luĭ Szell alta, decât a face loc altuia, care sĕ-șĭ încerce norocul cu o altfel de procedere și sĕ nu se sfiéscă de a întrebuința și forța pentru a face ca oposiția sĕ-șĭ pună botul pe labe.

Despre viitorul ministeriu se va decide mâne, poimâne în Viena. Fiind-că însĕ brânca curentuluĭ, ce domnesce în sferele militare și ale Curțiĭ, nu arată compromis, ci aplicarea forțeĭ pentru a face posibilă cât maĭ grabnica votare a proiectelor militare, e aprópe de mintea omuluĭ, că șansele cele maĭ marĭ de a învinge la Viena le au vederile energiculuĭ ministru de honveḑĭ, baronul Fejervary. Și óre dintre ómeniĭ de stat civilĭ aĭ Maghiarilor cine are maĭ multe șanse de a ajunge în capul guvernuluĭ — după ce pentru moment încă nu póte fi vorba de revenirea luĭ Banffy — decât fiiul tătâne-sĕu, Stefan Tisza, predestinat *„et par droit de naissance, et par droit de conquêt“* a presida aplicarel forțeĭ față cu obstrucțiunea. In tabĕra acestuia se vor afla și aĭ luĭ Banffy și toțĭ a căror vis este un absolutism adevĕrat național maghiar șovinist.

Nu e decĭ pentru care sĕ pregătesce, ci pentru care nimeresce. Guvernul Szell a pus la cale manifestațiunile comitatelor în contra obstrucției, dér n'a ajuns sĕ aibă bucurie de ele, ci folosul acestor manifestațiunĭ le va trage viitorul guvern Tisza.

Desideriu Banffy par'că vedem cum îșĭ rĕsucesce vesel mustața, căcĭ vede apropiându-se și al doilea veac al luĭ, când, cum a promis, va dovedi, că póte sĕ fie „factor prin fapte“.

Trebue sĕ repetăm, că Majestatea Sa încă nu a decis, cine sĕ fie urmașul luĭ Szell. Se simte însĕ de diminéță cum are sĕ fie ḑiua și nu trebue sĕ uităm, că Iuliu Andrassy singurul, care ar fi putut face concurență luĭ Stefan Tisza, s'a deochiat în sferele curțiĭ prin articololul ce l'a publicat în ḑiarul vienes „N. fr. Presse“.

A rĕmas dér contele Ștefan Tisza, cel-ce a învĕțat dela tatăl sĕu a fi maĭ astut și maĭ tăcut, când așa este maĭ oportun, și acesta are aḑĭ cele maĭ marĭ șanse de a ajunge ministru-președinte.

Dér orĭ cum ar fi resultatul decisiuneĭ monarchuluĭ, după ascultarea bărbaților chiemațĭ la Viena ca sĕ fie consultațĭ, fapt este și rĕmâne că guvernul Szell se duce și el pe drumul, pe care se duc și trec tóte în lumea acésta plină de deșertăciunĭ, după patru anĭ de muncă nemulțămitóre la „reconstruirea statuluĭ național maghiar.“

In ședința de erĭ a dieteĭ, înainte de a-se intra în ordinea de ḑi, deputațiĭ independiștĭ Kossuth, Barabas, Kubik și I. Toth au conferit cu Coloman Szell și cu Apponyi, cărora li-au declarat, că sunt gata a-șĭ oferi serviciile pentru clarificarea situațiuneĭ. Kossuth a anunțat, că înainte de ordinea ḑileĭ vor lua 30 de inșĭ cuvĕntul în privința acésta. Tot-odată Kossuth a întrebat pe Coloman Szell, cum stau lucrurile actualmente. Szell a declarat, că se va pronunța în ședința de aḑĭ (Marțĭ) a camereĭ.

Barabas a propus sĕ nu se țină ședință. Coloman Szell însĕ n'a primit propunerea. La rĕndul sĕu contele Apponyi a declarat, că înainte de ordinea de ḑi nu pot sĕ ia cuvĕntul decât 6 oratorĭ.

Cu alte cuvinte s'a început cu acésta, obstrucțiune tecnică.

Intr'aceea se dă o mare importanță scireĭ, că Majestatea Sa a chemat la Viena pe presidentul camereĭ magnaților contele Albin *Csaky*, pe presidentul camereĭ deputaților contele Albert *Apponyi*, pe fostul president al delegațiuneĭ ungare contele Iuliu *Szapary* și pe contele Iuliu *Andrassy*.

Ḑilele ce vor urma, au sĕ fie de mare importanță pentru desfășurarea lucrurilor. Politicianiĭ maĭ calmĭ nu cred, că coróna și înaltele cercurĭ militare se vor învoi a face concesiunĭ pe plăcerea obstrucționiștilor. In cestiunea militară se va evita orĭ-ce reformă, care ar știrbi unitetea armateĭ, se va evita maĭ ales luarea uneĭ hotărîrĭ asupra limbeĭ de comandă maghiară. Așa ceva este absolut esclus.

Tocmaĭ fiind-că lucrurile stau cum stau face sensație scirea rĕspândită în cercurile politice din Budapesta, că și contele Stefan *Tisza* a fost chemat de Maj. Sa la Viena. Se ḑice, că Tisza a dus cu el, gata, lista nouluĭ ministeriu, după care contele Stefan Tisza ar fi ministru president și de interne; Wekerle ministru de finance; br. Geza Fejervary ministru de rĕsboiŭ; Albert Berzeviczy ministru de culte și instrucțiune; Hieronymi ministru de comerciŭ; Plosz ministru de justiție și Daranyi ministru de agricultură.

Evenimentele din Belgrad.

Noul rege sêrbesc.

Tótă ḑiua de Duminecă s'au ținut consultărĭ cu privire la alegerea de rege, ce s'a făcut erĭ. Pe strade se vedeau grupurĭ numĕróse. După amiaḑĭ la órele 5 s'a ținut o conferență comună, cu scop de a-se lua mĕsurĭ pentru o procedere solidară în marea skupștină electivă.

Intre membriĭ nouluĭ guvern se iviseră deja de maĭ înainte óre-carĭ divergențe. Apróe jumĕtate din miniștri mărturisesc ideĭ republicane. Tótă ḑiua de Duminecă membriĭ cabinetuluĭ s'au sfătuit și abia după amiaḑĭ *a succes încheierea unuĭ compromis* cu privire la restabilirea constituțiuneĭ de la 1888, pe care o făcuse fostul rege Milan după model belgian, dér pe care insu-șĭ Milan numaĭ timp de 9 lunĭ a ținut'o în vigóre. Constituția acésta sĕ se întregéscă cu dispozițiunile referitóre la sufragiul universal și cu aceea, ca armata sĕ facă jurămênt și pe constituție. Adecă un fel de formă republicană, în frunte cu regele. S'a stabilit apoi programul mareĭ skupștine, ce s'a ținut erĭ.

După o telegramă din Semlin, cu data de 15 Iunie, Duminecă séra au sosit acolo un grup de ofițerĭ, ca sĕ se sfătuéscă asupra situațiuneĭ. Eĭ au luat între altele hotărîrea, ca sĕ nu se publice numele acelor ofițerĭ, carĭ au participat la uciderea luĭ Alesandru și a Draginei, ca sĕ nu fie trașĭ la rĕspundere, căcĭ ceea-ce au sĕvîrșit, au făcut în interesul patrieĭ, și, în urmă, că armata se supune întru tóte la votul mareĭ adunărĭ cu privire la alegerea de rege, însĕ pe lângă păstrarea formeĭ de guvernamênt monarchice.

Ḑiua de erĭ, Lunĭ, a fost fórte agitată, căcĭ marea skupștină avea sĕ alégă pe noul rege. Stradele erau înțesate de lume și toțĭ așteptau cu mare încordare resultatul ḑileĭ.

Amĕnunte asupra decursuluĭ adunăriĭ n'avem încă. Cunóscem însĕ resultatul. La 12 óre și 12 min. **marea skupștină a proclamat de rege al Serbieĭ pe prințul Karagheorghevicĭ.**

Votul a fost primit cu strigărĭ puternice de *„Zivio“* (jivio!)

S'a ales imediat o delegație, care sĕ mérgă la prinț și sĕ-i aducă la cunoscință marele eveniment.

Amĕnunte despre tragedie.

După scirĭ provenite din sorginte autentică, noul rege al Serbieĭ nu se va puté instala imediat în konak, fiind-că urmele fapteĭ îngrozitóre din nóptea de Miercurĭ spre Joi, nu sunt șterse încă. Ceĭ 16 ofițerĭ, carĭ au nĕvălit în konak, au nimicit totul în mod vandalic. Tapetele de mĕtase le-au sfîrticat, plafondul cu gravurĭ scumpe l'au murdărit, au spart geamurile; de la pat până la odaia de baie e numaĭ un lac de sânge, marile oglindĭ sunt murdărite cu sânge, paturile, albiturile lor, mobiliarul, sunt dărâburite și tăiate cu săbiile.

= Din scirile ultime reiese, că pe timpul tragedieĭ, *Țințar Markovicĭ* nu maĭ era de fapt ministru president. El își dăduse demisiunea. Regele Alexandru se ocupa cu planul, ca sĕ convóce skupștina în Niș, însĕ maĭ întâiŭ sĕ aresteze pe agitatoriĭ din oposiție. Țințar vedea, că acesta ar fi un pas violent, de altă parte era gelos de influența generaluluĭ Lazar *Petrovicĭ*. Țințar s'a declarat decĭ contra planuluĭ regeluĭ. Oposiția luĭ Țințar ațîță și maĭ mult pe rege, care ajunse sĕ se certe cu Țințar. In urma acésta Țințar șĭ-a dat demisiunea. Regele o primi.

Acésta s'a întîmplat doue ḑile înainte de tragedie, însĕ în mare secret. Regina începû acum sĕ bănuéscă sórtea teribilă ce-i așteptă. La serata de curte dată în séra tragedieĭ, ea a ḑis către un consul strĕin:

— Trăesc într'o vecinică temere, n'am liniște, nicĭ ḑiua, nicĭ nóptea, décă a șĭ fi sciut, că trebue sĕ trăesc astfel de momente, nicĭ-odată n'ași fi dorit tronul. Poporul nu-șĭ iubesce regele, ér pe mine mĕ urăsce. Aĭ sĕ veḑĭ încă, că o se nĕ prăpădéscă. Téra e maĭ tare, decât noi.

= Partisaniĭ luĭ *Karagheorghevicĭ* îl chemară pe acesta sĕ vină în țéră, căcĭ causa luĭ va isbândi atuncĭ. Karagheorghevicĭ însĕ a rĕspuns:

— Dómne apĕră. Regele Alexandru lucréză destul de bine în interesul meu.

= *Ministrul de rĕsboiŭ Pavlovicĭ* a fost împușcat astfel: Cine-va i-a telefonat sĕ bage de sémă, că aŭ sĕ-l surprindă soldațiĭ în casă.

Ministrul își îmbrăcă uniforma de general, apoi se puse în ferĕstră. El vĕḑu prin întunerec, strălucind baionete.

— Cine e? întrebă.

Nicĭ un rĕspuns.

Pavlovicĭ descărcă un revolver, însĕ în acel moment un glonț venit de din jos, îi sfărîmă mâna dréptă. Ministrul, îngrozit, strigă neveste sale: Refugiațĭ-vĕ! Femeia fugi cu fiica eĭ și se refugiară în vecinĭ.

Intr'aceea căpitanul, care conducea pe câțĭ-va soldațĭ, intră în curte și bătû la ușe. Un servitor deschise.

— Stăpânul tĕu e condamnat sĕ móră, lasă-ne sĕ intrăm.

— Stăpânul meu este atașat militar rusesc, pe acesta nu-l putețĭ condamna la mórte! rĕspunse feciorul.

Căpitanul greși locuința. Își cerû scuze și apoi s'a dus cu soldațiĭ la locuința luĭ *Pavlovicĭ*, care tocmaĭ își lega mâna sêngerândă cu o cârpă. Căpitanul descărcă revolverul asupra ministruluĭ, glonțul pĕtrunse prin ordinul-Miloș și se opri drept în inima ministruluĭ, care căḑû mort.

= *Regele Alesandru*, în după amiaḑa ḑileĭ de Miercurĭ era trist și posomorît. Presimțirĭ negre îl munciau. Era agitat și estraordinar distras. Țvikeriĭ mereu îĭ cădeau de pe nas. Ședea tăcut în vasta sală a vechiuluĭ konak, în sala de unde 4 zile fu aruncat pe ferĕstră după ce fu asasinat

Se gândea póte la cele trei atentate ce s'au făcut la viéța lui.

= In legătură cu tragedia de la curtea sêrbéscă amintim, că alaltăerĭ locotenent-colonelul *Zsivkovicĭ* s'a împușcat în ministriul de rěsboiŭ. Căpitanul de stat major Svetozar *Golubovicĭ* a înebunit. El are mania, că-l vor esecuta Locotenentul Lazar *Sovanovicĭ* s'a împușcat și el în fortăréță, fiind-că nu i-s'a spus și luĭ, ca sě participe la „fapta gloriósă națională" din nóptea de Miercurĭ spre Joi.

= *Autopsia părechei regale sêrbescĭ.* Medicul Dr. Michel, care a făcut autopsia cadavrelor părechii regale sêrbescĭ, interviewat de un diarist a spus următórele: La cadavrul regelui am aflat șése răni produse de glónțe și trei rănĭ grave produse de sabie. Din rănile produse de glónțe trei erau mortale. Un glonț i-a străbătut inima, douě abdomenul. Rănile de sabie le-a căpětat regele de sigur, apărându-se. Pe corp se mai află afară de acésta, numeróse contusiunĭ și împunsăturĭ de sabie sěu baionetă. Am constatat, că regele Alesandru a fost un bărbat robust, inclinat spre îngrășare, însě sěnětos. — La corpul reginei Draga am aflat patru rănĭ de glonț și mai multe de sabie, mai ales la brațe, precum și numeróse împunsăturĭ. Din rănile de glonț, douě erau mortale, perforând inima și plămânii. Am constatat că organismul i-a fost sěnětos. In plămânĭ erau douě urme de pneumonie vindecată. Am constatat mai departe, că regina a fost cu desavârșire stérpă. Ofițerii au descărcat glónțele din revolvere calibru 7 mm. la distanță de trei pașĭ. Din alt isvor se raporteză, că creerii lui Alesandru erau abnormalĭ, ca la cretini.

*

Regimentul sêrbesc de inf. Nr. 6.

Regimentul, care a luat partea cea mai activă la detronarea regelui Alexandru, acel care s'a dovedit — nu prin actele de bravură ale soldaților și ofițerilor sěi — ci prin sălbătăcia cu care a esecutat hotărîrile sinistre ale conspiratorilor, este tocmai al 6-lea de infanterie, al căruia colonel proprietar este M. S. Regele Carol. I-a fost acordată Regelui Carol acéstă onóre în 1895, cu ocasia visitei, pe care Alexandru I. a făcut'o în Bucurescĭ și la Sinaia, la doi anĭ după proclamarea sa ca Rege al Serbiei.

Acest fapt a produs o penibilă impresiune în cercurile militare din Bucurescĭ.

Politică săséscă deochiată.

I.

Numele Pildner nu este cu totul necunoscut cetitorilor noștri. Ei își vor aduce aminte de el. Deși este un mameluc ca toți mamelucii din falanga guvernului, totuși are veleitatea de a face prin gazete politică săséscă, care sě placă celor de la cârmă și care sě recomande pe Sașĭ deosebitei lor bunăvoințe.

Am luat notă de câte-va orĭ despre articolii „patrioticĭ" cu carĭ d-l Pildner debuteză cu predilecțiune în colónele diarului „Budapester Tagblatt". De astă-dată a publicat un articol întitulat „Sașii și obstrucțiunea", în care, nu numai din întêmplare, se ocupă între altele și de „punctele de atingere" între noi Românii și „Sașii verdĭ" *de odinióră.*

Credem a fi de interes a le face cunoscut și cetitorilor noștri acest articol, cu care deja s'au ocupat mai pe larg atât „Kronstädter Zeitung", cât și fóia maghiară din localitate „Brassói Lapok". Pildner își începe articolul amintit dicênd:

„Pe când comitatul model al țării, congregația comitatului Pesta-Pilis-Solt, într'o motivare sucită și greu de înțeles a declarat așa dicênd rěsboiu guvernului și a luat erĭ posiție în contra proiectelor militare, telegraful ne comunică, că adi vechiul oraș săsesc Sighișóra (Segesvár) a luat unanim hotărîrea de a adresa camerei o representație, care ia posiție energică în contra uneltirilor absurde și fără de consciință ale obstrucționiștilor noștri, și esprimă, *implicite,* deși nu *expressis verbis,* încredere față cu guvernul....

„....Scopul acestor rênduri este de a ne provoca la enunciațiunile fórte respectabile ale acelor comitate, ai căror membrii și funcționarĭ aparțin în mod precumpěnitor naționalității săsescĭ, ai căreia deputați dietalĭ stând în parte mare în afară de partide, trec în genere de representanțĭ opoziționalĭ....

„La 29 Maiŭ n. comitatul Brașovului în adunarea sa generală bine frequentată a primit, după o desbatere interesantă ce a durat trei óre, propunerea făcută de conducětorul comitatului districtual săsesc advocatul Carl Adam, sprijinită printr'o cuvêntare patriotică plină de efect a deputatului Dr. Carl Lurtz, conducětorul talentat al așa numiților „Sașĭ verdĭ" de odinióră, propunere care deplânge adênc atitudinea obstrucțiunei și o desapróbă.

„In acéstă adunare vorbiră, în afară de cei numiți, încă medicul săsesc cu renume Dr. Flechtenmacher, ér din partea Maghiarilor președintele camerei advocațiale Dr. de Harmath, apoi advocatul Dr. Zakarias, precum și directorul școlei reale de stat Emil Rombauer. Conducětorii Românilor, și în deosebĭ redactorul fóiei ultra-române „Gazeta Transilvaniei", Dr. Aurel Mureșianu, fiscalul comitatens de odinióră Ioan Lengeru și advocatul Dr. Nic. Mănoiu au vorbit cu asprime pentru a nu se lua posiție și au pledat pentru a se lăsa obstrucțiunea sě-șĭ facă mendrele mai departe. Unul din acești domnĭ a spus o poveste despre starea pretinsă despoiată de drepturĭ a naționalității române din Ungaria și a dat espresiune speranței, că pentru ei, Românii, din aceste încurcăturĭ adi mâne se va nasce un avantagiu. *Mai corect ar fi trebuit sě spună,* că mulțĭ dintre Românĭ aștéptă sě se desvólte mai departe stările triste actuale, căcĭ *e bine a pescui în turbure.*

„Interesant a fost, că în acéstă adunare comitatensă s'a observat o *apropiere a Săsimei de elementul conducětor maghiar,* pe lângă care *punctele de atingere între „Sașii verdĭ" de odinióră și Românĭ,* carĭ încă înainte cu câțĭ-va anĭ nu se póte nega că a esistat, *a dispărut de pe suprafață.* Este acésta consecuența unei *desvoltări sănětóse a politicianilor sașĭ în alipirea lor de elementul maghiar conducětor și susținětor de stat".*

După acésta autorul articolului, Pildner, spune, că același procedeu a avut loc, deși nu în mod așa de aspru, totuși *destul de la înțeles,* în congregația comitatului Sibiiu în 4 Iunie n. și că și „cel mai săsesc dintre municipii", comitatul Têrnavei-marĭ, a luat unanim decisiune în sensul sus amintit.

In fine mai află de bine a observa, că cea mai mare partea dintre deputații sașĭ ai acestor comitate stau în afară de partide, ceea-ce ar resfrânge mai bine învinuirea ce se ridică din partea opozițională, că guvernul a pus la cale manifestația contra obstrucțiunei cu ajutorul deputaților aderențĭ ai lui și al fișpanilor....

Adunarea despărț. I. Brașov

al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român".

II.

După deschiderea ședinței, președintele dă cuvêntul secretarului N. Bogdan, care la rêndul sěu citesce raportul comitetului despre activitatea despărțěmêntului în cursul anului trecut, adecă de la adunarea generală din Bod ținută la sfîrșitul lui Iunie 1902 și până la adunarea din anul acesta.

Raportul acesta, ca de obiceiŭ, va fi publicat în fóia nóstră, din care causă ne mărginim a-l resuma pe scurt.

In general despărțěmêntul a progresat și interesul fruntașilor noștri s'a manifestat anul acesta în mod mai intensiv, dovadă înscrierile de membri fundatorĭ și pe viéță.

Mórtea a răpit din mijlocul nostru în cursul anului trecut pe următorii membri ai despărțěmêntului: I. Petric, protopop, I. Popea, profesor, N. Mocanu și N. Eremia, comercianțĭ, I. Leucescu, preot și I. Mețianu, învěțător. Președintele propune a se esprima doliul prin ridicare, ceea-ce se face.

Numěrul actual al membrilor este: 2 fundatorĭ, 6 pe viéță, 85 ordinarĭ și 54 ajutătorĭ.

Despărțěmêntul are 17 agenturĭ. Se relevéză reorganisarea agenturei din Rîșnov întêmplată în diua de Bunăvestire prin delegații N. Bogdan și Oancea. Președintele acestei agenturĭ este C. Proca, secretar: Butnariu, bibliotecar: Bude, cassier: Gh. Ilie.

Bibliotecĭ poporale sunt în numěr de 14 cu 1276 volume în valóre de 2148 cor. Se relevéză ajutorul de 60 coróne dat pe séma bibliotecilor despărțěmêntului de către d-na Elena Dr. A. Mureșianu și d-l Z. Bârsan din venitul representațiunei teatrale, ce s'a dat de curênd în Brașov.

Comitetul a ținut în cursul anului 8 ședințe.

Statutele reuniunei agricole s'au tradus prin îngrijirea comitetului și s'au înaintat spre aprobare.

In strigăte entusiaste de „sě trăiéscă" se anunță înscrierea d-lui Dr. *Hosanu* ca membru fundator cu suma statutară de 400 coróne, a d-lui Petru *Nemeș,* notar public regesc ca membru pe viéță cu suma de 200 coróne, a d-lui advocat C. *Popovicĭ* membru pe viéță cu 200 coróne.

Președintele, după terminarea raportului anunță, că în cursul acestei ședințe a mai întrat suma de 200 coróne de la d-l Petru *Pop* jude de tribunal în pensiune, ca taxă de membru pe viéță. D-lui Pop i-se fac entusiaste ovațiunĭ.

Tot la locul acesta relevăm înscrierea de membru pe viéță cu taxa de 200 coróne a d-lui Petru *Popovicĭ.* Acéstă înscriere s'a făcut mai tárdiu în cursul banchetului, însě am amintit'o aci în ordinea înscrierilor.

Președintele anunță trecerea d-lui Dr. Vecerdea, membru pe viéță, și a d-nei Vecerdea de la despărțěmêntul Sibiiului la despărțěmêntul nostru.

La propunerea comitetului se votéză 2 premii de câte 20 coróne pentru grădinile de școlă cele mai bine cultivate.

Cassierul despărțěmêntului d-l C. Aiser dă cetire raportului sěu asupra încassărilor și cheltuielilor, precum și proiectului de budget pe anul viitor.

Pentru censurarea socotelilor se alege o comisie compusă din d-nii: părintele Al. Verzea, Dr. N. Vecerdea și I. C. Panțu, ér pentru înscrierea de membri noi o comisie compusă din dd: G. Proca, I. Hamsea și Săbădeanu.

In timpul cât lucréză comisiunile trei conferențiarĭ întrețin publicul cu trei subiecte din cele mai interesante:

1) D-l învěțător *Renghia* vorbesce despre tema: „Cum ar puté Românii sě ajungă la bunăstare materială și cultură spirituală", relevând în deosebĭ buna înțelegere, ce trebue sě domnéscă întru ajungerea acestor ținte.

2) D-l învěțător Anania *Boldor* vorbesce despre *„Ingrijirea pomětului",* aducênd esemple din Franța și Germania, unde pómele sunt un însemnat isvor de venit și îndémnă pe Românĭ sě cultive de asemenea acest ram al îmbogățirei naționale.

3) D. I. *Lăpedatu* își desvóltă conferența sub titlul: „Idei călěuzitóre despre biserică și școlă", în câre arată importanța bisericei și școlei naționale, carĭ au servit în totd'auna limbei române drept pavăză.

Președintele mulțumesce conferențiarilor pentru ostenéla și își esprimă dorința, ca ideile esprimate în ele sě prindă rădĕcinĭ în mijlocul Românilor.

Dr. Vecerdea raporteză în numele comisiunei censurătóre, că socotelile s'au găsit în cea mai perfectă ordine, așa că pot fi considerate model de exactitate și propune a se înainta comitetului central spre a se da comitetului absolutorul pentru anul trecut și a se aproba proiectul de budget.

Cu alegerea celor doi delegațĭ, carĭ sě represente despărțěmêntul la adunarea generală din Baia-mare, se însărcinéză comitetul.

Comisiunea pentru înscrierea de membri noi raporteză, că s'au înscris membri ordinarĭ: Dr. Bunea, Dr. Fruma, Murăroiu, Petrovicĭ, M. Navrea, David Pop și Virg. Pop, și câțĭ-va ajutătorĭ.

Pentru verificarea procesului verbal se aleg d-nii: I. Lengeru, S. Damian, N. P. Petrescu.

Președintele închide ședința mulțumind celor presențĭ pentru atențiunea, ce au dat'o desbaterilor.

Cel din urmă, care a luat cuvêntul, a fost părintele C. *Proca,* care a mulțumit în numele comunei pentru onórea de a se fi ținut în acéstă comună adunarea despărțěmêntului.

Cu ocasiunea adunării s'au împărțit diferite cărțĭ la popor.

Ar fi acum sě raportăm și despre banchetul, care s'a ținut la restaurantul „Zur Rosenauer Burg", participând vr'o 70 persóne. Din causa lipsei de spațiu nu putem sě vorbim în detail despre toastele ce s'au rostit, căcĭ au fost cu totul în numěr de douě-decĭ și șépte, care de care mai interesante și mai instructive. Tóte au fost ascultate cu mare atențiune.

De la acest banchet s'a trimis președintelui Asociațiunei următórea telegramă:

Dr. *Alexandru Mocsonyi*
președintele Asociațiunii

Birkis.

„Despărțěmêntul I al Asociațiunei întrunit în adunare generală în comuna Rîșnov, Vě trimite respectuóse salutări, dorindu-vě viéță îndelungată spre fala și progresul poporului român".

*

Ast-fel a decurs adunarea despărțěmêntului I. la Rîșnov. Pentru lipsa de pompă și alaiŭ, pe care cei mai mulțĭ ar fi dorit sě se facă, dându-se și fastul esterior—necesar în unele împrejurări—am fost compensațĭ prin lucrarea intensivă, armonică și instructivă, ce s'a observat în tot cursul ședinței și care s'a continuat prin discursurĭ chiar și la banchet.

După-cum aflăm în ultimul moment, d-l Dr. Alexandru Mocsonyi a rěspuns astădĭ 3/16 Iunie la depeșa de mai sus prin următórea telegramă:

D-lui A. Bârseanu

Brașov.

„Cu mulțămită am primit salutarea cordială a despărțěmêntului Asociațiunei și doresc activității lui succes rodnic.

(ss) *Alex. Mocsonyi.*

SCIRILE DILEI.

— 3 Iunie v.

Profesóră nouă română. D-șóra Eugenia Bardosy, fiica domnului inspector de școle în pensiune Iuliu Bardosy din Sibiiu, a făcut în Calocea cu eminență examenul de cualificație ca profesóră pentru școlele civile de fete, și separat ca profesóră pentru limba francesă, cu dreptul de a puté preda în limba maghiară și cea germană.

L'au prins pe Micsinai. Cine-i Micsinai? Așa se chémă vizitiul de la posta din Budapesta, care a spart ușa cariolei și scoțênd de acolo lădița cu banii a fugit cu ea. In lădiță se aflau 98.000 cor. Vr'o sěptěmână l'au căutat pe Micsinai, fără sě-l găséscă. In cele din urmă credeau, că i-au perdut urma, ca și lui Kecskeméti, pănă-ce Vinerea trecută nisce țěranĭ din Jászapáti l'au cunoscut după descrierea ce a fost publicată prin diare și l'au prins. El avea de gând sě fugă în România, căcĭ audise, că în Bucurescĭ, Galațĭ și Brăila sunt mulțĭ birjarĭ și vizitii ungurĭ. Incât pentru banĭ, dicea el

după-ce l'au prins, că avea de gând sě jóce cu ei în cărţi séu la bursă şi câştigând sě restitute postei suma furată (?). „Acuma věd, că numai prin muncă cinstită póte ajunge omul la ceva. Am sě-mi fac pedépsa de temniţă, cât o să-mi dea tribunalul şi apoi éră mě fac „om cinstit“.

Din o scrisóre a regretatului Teofil Frâncu. Câte-va lunĭ înainte de mórtea sa, neuitatul *Teofil Frâncu* a adresat unui bun şi sincer amic al sěu din copilărie *P*..... (în Braşov) o scrisóre din care reţinem rěndurile următóre pline de nobile sentimente:

„Eşind în lumea mare, am apucat în două direcţiunĭ deosebite, înse uniţi în cugete şi simţirĭ, servind amĕndoi de-o-potrivă causa dréptă a poporului român şi contribuind şi unul şi altul, fie-care în cercul activităţii sale: tu ca magistrat, eu ca publicist, la propăşirea neamului românesc pe terenul cultural, economic şi moral. *Fără cultură şi fără moralitate e imposibil ca un popor mic, séu mare, sě-şi pótă dobândi şi asigura în mijlocul popórelor o viéţă proprie a sa naţională.* De aceea cu drag îmĭ aduc aminte de tine şi de toţi amicii şi contimporanii, carĭ în viéţa publică au rěmas credincioşĭ neamului românesc şi au servit şi servesc încă cu iubire şi cu credinţă măreţul scop al culturei naţionale, fără de care nu e mântuire. — Cine ar fi ḑis acum cincĭ-ḑecĭ de anĭ, că pe mocirlosul mal al Dâmboviţei, bătucit de potcóvele cailor Cazacilor, Turcilor şi altor streinĭ, se va nasce un regat român în frunte cu un Rege constituţional ales de popor din marea şi gloriósa familie a Hohenzollernilor, ar fi fost trimis de duşmanii noştri secularĭ, décă nu la închisóre, cel puţin înse la o casă de nebunĭ, séu cum îi ḑic aicĭ turcesce: la *balamuc*. Mare e înse Dumneḑeul părinţilor noştri. Cu voinţa şi ajutorul lui, prin *muncă onestă şi neîntreruptă*, se va realisa măreţul scop al culturei naţionale pe teren cultural, economic şi moral“...

De la „Vlădeasa“ institut de credit şi economii, societate pe acţiunĭ din B.-*Huedin*, am primit următorul comunicat: „Considerând stările financiare esprimate în reducerea etalonului de interese, cu tótă onórea vě aducem la cunoscinţă, că direcţiunea nóstră în şedinţa sa din 9 Iunie a. c. a decis reducerea intereselor după depunerĭ de la 6% la 5½% cu începutul de la 1 Iulie 1903. Esprimându-vě mulţămitele pentru încrederea manifestată faţă de noi, ne rugăm şi pe viitor a ne onora cu aceiaşĭ încredere. Cu distinsă stimă. B.-*Huedin*, 12 Iunie 1903. *„Vlădeasa“* societate pe acţiunĭ, institut de credit şi economii.

Congresul internaţional de chimie. In ḑiua de 9 Iunie s'a deschis la Berlin al V congres internaţional de chimie. Congresul s'a ţinut în palatul „Reichstag“-ului german şi au participat vr'o 300 de chimiştĭ, delegaţĭ din tóte statele. România a fost representată prin Dr. Stefan *Minovicĭ*, directorul institutului de chimie analitică din Bucurescĭ. D-l Minovicĭ a ţinut înaintea savanţei adunărĭ o conferenţă, de care se ocupă în detail tótă presa berlinesă. D-sa a tratat despre diferenţa singelui din punct de vedere judiciar, atrăgênd atenţiunea congresiştilor asupra metodelor propuse de Dr. Uhlenhuth, pe care le-a declarat de fórte eficace în cercetările medico-legale. Dr. Minovicĭ a propus înfiinţarea unui institut destinat a prepara serum-ul necesar şi şi-a esprimat dorinţa, ca acest institut sě fie înfiinţat în Germania. Dr. Uhlenhuth, care era de faţă la acéstă conferenţă a felicitat in plină şedinţă pe Dr. Minovicĭ.

De la telefon. Suntem rugaţĭ a aduce la cunoscinţa publicului, că la chemarea oficiului telefonic central, după-ce a sunat respectivul, sě nu mai aştepte sě-i vină rĕspuns prin sunare de la centrală, ci sě pună urechea imediat la scoică şi va auḑi rĕspunsul: „Hallo“ séu „Central“.

Căpitan împuşcat. Se scrie din Marburg (Stiria): Carol Kauz, căpitan în regimentul 47 de infanterie, care a plecat înainte de asta cu câte-va ḑile cu compania sa în Croaţia, luându-se la cértă cu nisce ţĕranĭ, a pus pe soldaţĭ sě împusce asupra acestora. In acelaşĭ timp însě căpitanul încă a fost împuşcat pe dinapoi. Corpul lui a fost transportat la Marburg. Se crede, că a fost împuşcat din rĕsbunare deóre-ce Kauz era de-o rigóre estremă cu soldaţii.

Reparaţia unei insule. Insula Helgoland ameninţă a dispăré în mare. S'au început lucrările de reparaţie. Golurile săpate în stâncĭ se vor umple cu beton şi se va ridica un zid de 15 metri înălţime.

Concertul renumitului flautist Welicow, despre care am amintit deja, se va da mâne, Miercurĭ în 17 Iunie n. séra în sala otelului „Europa“. D-l Velicov, distinsul elev al „regelui flautului“ Terschak, pe care la timpul sěu l'a auḑit şi publicul nostru braşovén, va debuta c'un program fórte ales conţinênd composiţii strălucite de Briccialdi, Terschak, Hermann etc. In deosebi e delicios concertul din „Somnambula“. Prin oraşele marĭ europene pe unde a umblat, d-l Welicow a secerat marĭ laude şi pretutindenĭ criticii în arta musicală au recunoscut, că profunḑimea, desteritatea şi dulcéţa tonurilor ce le scóte din flautul sěu numai cu aceea a lui Terschak se póte asemĕna. Eată punctele principale ale programului, între carĭ artistul va intercala de sigur şi vr'o doină frumósă românéscă:

Program: 1) Fantaisie sur un air national russe, par C. Hainemeyer. 2) Grande Fantaisie de Concert, de l'opéra Faust, par Hermann. 3) Andante Cantabile, Romance par A. Ortner. 4) Fantaisie brillante, sur des motifs de l'opéra „La Sonnambula“, par Briccialdi. 5) Schwedisches Concert, von Popp. 6) Le tremolo, grand caprice brillant par Terschak.

Bilete se capĕtă în librăria Hiemesch şi séra la cassă. Suntem convinşĭ că amatorii artei musicale nu vor lăsa sě trécă rara şi plăcuta ocasiunea de a lua parte la concertul acestui virtuos în flaut. Inceputul la órele 8. Intrarea 1 corónă.

Tinerimea teologică din Ciceu-Cristur şi împrejurime va arangia la *12 Iulie* 1903 st. n. în comuna Ciceu-Cristur, în localităţile fondurilor grăniţerescĭ petrecere de véră. Preţurile de întrare: Pentru o persónă 2 corone, în familie 1 corónă 60 fil. Venitul e destinat în favorul bisericei şi a şcólei gr. cat. din loc. Contribuirile marinimóse se vor publica. Inceputul la 7 óre séra. Spre sciinţă: a) Stimatele familĭ sunt avisate la provisiune proprie, ér de beuturĭ bune şi cuartire gratuite se va îngriji comitetul. b) Trenul de către Clujŭ-Deşiŭ-Zelau sosesce la 11 óre a. m. şi 7¾ séra, de către Bistriţă la 3 óre p. m. In comitet: George Isaiŭ preşedinte. Ioan Sonea v.-preşedinte. Paul Sălvan v.-preşedinte. Vasilie Tămaş secretar. Alesandru Ciacoi secretar. Valeriu Deac cassar. Ioan Balu controlor şi alţĭ 23 membri.

Din Austria.

Apropiindu-se alegerile pentru „Reichsrath“, jidovii şi social-democraţii au întărit din nou vechia lor pretenie, pentru a lupta în potriva „burghezimei“. In cestiunea acestei înfrăţirĭ evreo-socialiste, diarul „Deutsche Zeitung“ din Viena în numĕrul sěu de la 6 Iunie scrie următórele:

„Infrăţirea între jidovĭ şi social-democraţĭ la prima vedere ni-se pare nefiréscă.

Jidovii orĭ au deja banii, orĭ décă nu-i au, caută cu orĭ-ce preţ sě pună mâna pe ei, pe când social-democraţii vréu sě facă proprietate colectivă şi din averea câştigată prin înşelăciune a fiilor lui Israel, ceea-ce, décă s'ar întêmpla ar provoca un „ai vei“ general în mijlocul poporului ales. Cum póte decĭ exista pretenie între Evrei şi social-democraţĭ?

Aceia, carĭ au iscodit întâiŭ idea, sě rĕstórne cu fundu 'n sus vechea ordine socială şi sě întemeieze o nouă societate, în care sě domnéscă în adevĕr libertatea, egalitatea şi frăţietatea, în care sě stea toţĭ pentru unul şi unul pentru toţĭ şi sě nu fie bogaţĭ şi săracĭ, fruntaşĭ şi codaşĭ, sě nu esiste proprietate privată, cu un cuvênt o societate, care ce e drept în micĭ conventicule póte sě fie posibilă pentru un scurt timp, care însě nicĭ odată n'a existat, fiind-că nu póte sě existe ca alcătuire generală, care sě îmbrăţişeze tótă omenirea, — aceia, ḑicem, carĭ au zămislit întâiu acea ideie, au fost nisce nebunĭ, carĭ nu sciau sě-şĭ dea sémă de raporturile existente.

Fiiĭ lui Israel de obiceiŭ nu se numĕră printre asemenea nebunĭ, însě ei se stabilesc cu preferenţă în apropierea unor asemenea nebunĭ, deóre-ce cu ómenii, carĭ nu-şĭ pot trage sémă de raporturile esistente, tot-déuna mai uşor se pot face gheseftur̆ĭ.

Secretul înfrăţirei nefirescĭ se esplică aşa-dér pur şi simplu prin faptul, că Evreul căuta sě-şĭ câştige influenţă asupra conducerei partidului, pe de-oparte, fiind-că aicĭ mirosia posturĭ bine plătite, pe de altă parte spre a acapara conducerea întregei mişcărĭ.

Statul viitorului, pentru Evrei este lucru indiferent, mai ales décă în acel stat al viitorului toţĭ ómenii vor trebui sě muncéscă de-opotrivă şi nicĭ unul nu va avé mai multă avere, decât celălalt. Atuncĭ va dispăré orĭ-ce speranţă de a puté trăi şi a se îmbogăţi din seul altora, unica ţintă a tuturor Evreilor.

Décă însě au luat ei conducerea în mână, atuncĭ ei pot sě împedece sosirea unor raporturĭ atât de iraţionale şi sě-i facă pe proştii de muncitorĭ sě crédă că încă n'a sosit timpul, însě cu cât se înmulţesce partidul mai mult şi cu cât se incaséză mai mulţĭ creiţarĭ din sudorile lucrătorilor, cu atât mai mult se apropie ordinea veche socială de ordinea cea nouă. Şi unde se ivesce un post rentabil, jidovii şi tovarăşii lor vin cu dróia.

Sě nu crédă însě cine-va, că lucrătorii sunt orbĭ. Ei věd fórte bine şi adesea vorbesc între sine despre conducĕtorii socialiştĭ, carĭ n'au făcut nimic şi n'au suferit nimic pentru causă, dér tot-déuna sunt presenţĭ, de câte-orĭ este de ocupat vr'un post în sînul partidului. In practică cu tóte acestea nu pot face nimica. Un jidov scie sě vorbéscă şi sě sucéscă dece lucrătorĭ şi tot el rĕmâne d'asupra.

Şi apoi în cele din urmă, chiar de ar sosi acel mare eveniment al nouei ordini de stat, Evreii şi-au câtigat atâtea merite pentru causă şi stau atât de aprópe de ieslea statului, încât cu drept cuvênt speréză, că în noul stat ei vor face parte din guvernatorĭ şi nu din guvernaţĭ. Social-democraţia orĭ-cât de primejdiósă li-s'ar páré unora, pentru jidovĭ de-ocamdată este un isvor de câştig, şi o scară tot-odată pe care se vor urca la stăpânirea lumei, de care Evreii în tot-déuna au visat şi viséză până în ḑiua de astăḑĭ.

Cei ce au urmărit cu atenţiune în timpul din urmă purtarea social-democraţilor, a putut sě observe lămurit influenţa jidovilor. Apucăturile, de a străbate în tóte locurile, sunt apucăturile negustorului ambulant evreu, care décă l'ai dat afară pe uşa dinainte, îţĭ întră în casă pe cea dindĕrĕt. Obstrucţiunea, prin care minoritatea vré sě forţeze majoritatea, nu este principiu social-democrat. In social-democraţie trebue sě domnéscă principiul majorităţii. Obstrucţiunea social-democraţilor corespunde palavrelor jidovescĭ, cu carĭ se năpustec asupra adversarului, pe care de altmintérĭ nu sunt în stare a-l convinge. De câte-orĭ nu-ĭ facĭ jidovului pe voie, numai sě scapĭ de palavrele lui! Aşa ar vrea ei sě fie şi în parlament. Sě urle ca sě nu se audă cuvêntul adversarului, este apucătură curat jidovéscă! Aşa făceau jidovii încă în vechime, adunându-se înaintea reşedinţei superiorilor lor şi umplând aerul cu urletele lor, până li-se împliniau dorinţele, orĭ îi goniau cu armata.

Trebue sě ne întrebăm, cât timp se vor lăsa tiranisaţĭ lucrătorii noştri de către acéstă jidovime, care nu le vré binele, ci banii? Ér lupta nóstră contra social-democraţiei trebue sě fie în prima linie o luptă contra jidovismului, care stăpânesce social-democraţia. Până nu vom recunósce acest adevĕr, lupta nóstră contra social-democraţiei, o vom purta cu arme tocite.

NECROLOG. Subscrişii cu inima înfrântă de durere aduc la cunoscinţa numeróselor rudenii şi cunoscuţilor, că prea iubita lor mamă, bunică, soră, cumnată şi socră věd. **Elena Popoviciŭ-Barcianu** născ. Iuga de Băcia după grele suferinţe a adormit în domnul împărtăşită cu sfintele taine, Lunĭ în 15 Iunie a. c. n. la órele 12½ p. m., în etate de 69 anĭ.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale scumpei defuncte se vor duce Miercurĭ, la 17 Iunie a. c. n., la órele 11 a. m., de la casa mortuală, strada Cisnădiei nr. 7 la Rĕşinarĭ în biserica nouă, unde se va îndeplini serviciul divin funebral, depunêndu-se în urmă în cripta familiară de acolo.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Sibiiu, 15 Iunie 1903 n. Věd. Iustina Dr. N. Olariu n. P. Barcianu, Constantin P. Barcianu, Aurel P. Barcianu, Elena I. Popovicĭ născ. P. Barcianu, ca fiĭ şi fiice. Carolina N. B. Popp n. Iuga de Băcia, ca soră. Nicolae B. Popp, věd. Elena I. Iuga de Băcia, ca cumnat şi cumnată. Iulius Popovicĭ, ca ginere. Delia, Livius, Elvira şi Marióra N. Olariu, Tiberia C. P. Barcianu, Elvira şi Victor A. P. Barcianu, ca nepoţĭ şi nepóte.

ULTIME SCIRI.

Demisiunea cabinetului Szell.

Budapesta, 16 Iunie. Coloman Szell a declarat aḑĭ, în cameră, că deóre ce opoziţia ce i-s'a făcut în cestiunea proiectelor militare, a creat o situaţie gravă şi complicată, şi fiind-că nu mai esistă deplină armonie între factorii competenţĭ, armonie cu ajutorul căreia sě-i succédă a-şĭ valida sistemul sěu politic, — Duminecă *a presentat Majestăţii Sale* **demisiunea întregului cabinet.** *Majestatea Sa o primit dimisiunea.* Propune *amânarea camerei* până la constituirea noului cabinet.

Kossuth declară în numele partidului independist, că décă viitorul guvern ar încerca sě se servéscă de mijlóce forţate, orĭ ar schimba regulamentul camerei, lupta contra lui se va purta tot cu aceeaşĭ hotărîre ca şi până acum contra lui Szell. — *Zichy* (partidul poporal) regretă căderea lui Szell, care a venit la cârmă cu accentuarea devisei: lege, drept şi dreptate, şi spune, că partidul sěu va combate fără cruţare un guvern, care ar încerca sě reîntroducă sistemul vechiŭ de sub Tisza şi Banffy.

Noul rege sêrbesc.

Belgrad, 15 Iunie. Marea skupştină a ales de preşedinte pe *Velimirovicĭ*. Skupştina a ţinut şedinţă în marea sală a noului palat, unde a fost senatul, fiind la un loc skupştina şi senatul.

In unanimitate s'a proclamat restabilirea constituţiei de la 1888, apoi s'au început desbaterile asupra alegerei Suveranului.

Preşedintele a ḑis, că întréga Serbie privesce cu încredere la prinţul Petru Karagheorghevicĭ şi-l doresce ca rege. Adunarea a făcut călduróse ovaţiunĭ şi 'n unanimitate a fost primită candidatura lui Petru Karagheorghevicĭ.

Imediat *adunarea a proclamat rege pe prinţul Petru Karagheorghevicĭ.*

Puternice strigărĭ de „Jivio“ umplură sala. Poporul de pe strade a repetat strigătul 101 tunurĭ vestiră marele eveniment.

Armata, care se afla în curte, a făcut imediat jurămêntul de credinţă către noul rege.

In oraş domnesce o animaţie de nedescris. Pretutindenĭ se strigă: Trăéscă Karagheorghevicĭ.

Ḑiarele sĕrbătorind pe noul rege, relevă meritele dinastiei Karagheorghevicĭ şi esprimă speranţa, că prin alegerea sa va începe o nouă eră fericită pentru Serbia, atât de încercată până acum.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banî pentru comandaţie.)

—A apărut tomul I. din *„Novele"* de Vasilie Ranta *Buticescu*. Broşura are 286 paginî şi conţine istoriόre frumόse scrise într'un limbagiu plăcut. Preţul ei e 1 cor. 60 banî plus 20 banî porto. Se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Din compoziţiunile pline de melodii românescî ale mult regretatului compositoromân *Ciprian Porumbescu*, tipărite şi edate în ediţiunî poporale de d-na Mariόra *Raţiu* născută Porumbescu, se află de vêndare la Tipografia nόstră următórele piese:

„Imn de urare" cu două vocî, *„Hora Prahovei"*, *„A cădut o rază lină"* cu voce, *„Fluturaş de nόpte"* polcă, *„Frunză verde mărgărit"* cânt poporal, *„Pe câmpiile Stupcei"* polca mazurca, *„Fata popii"* cânt poporal. Fie-care bucată costă 50 b. plus 10 banî porto. *„Basme Iaşene"* vals, 1 cor. 50 b plus 10 banî porto. *„Potpouriu"*, *din opereta „Crai nou"* 3 cor. şi *Ouvertura din opereta „Crai nou"* 1 cor. 50 banî plus 10 banî porto.

Cărţî de rugăciunî şi predicî.

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunî şi cântărî, întocmită mai ales pentru copiiî mai mărişorî. Legată costă 44 banî) + 5 b. porto).

Carte de rugăciunî, cererî şi laude întru onόrea Preacuratei Fecióre Maria pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 40 banî (+ 5 b. porto).

Cuvêntărî bisericoscî scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvêntărî bisericescî de *Ioan Papiu*: tomul III cuprinde cuvêntărî bisericescî acomodate pentru orî-ce timp; şi pentru tόte sĕrbătorile de peste an. Pe lângă predicî, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorî. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto)

Predicî pe tόte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescî din numĕrósele sale scrierî. Are 250 pag. Preţul cor. 3 (+ 20 b. porto.)

Predicî pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicî dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. *Dăianu*. Tipografia archidiecesană din Blaşiŭ. Cartea are 31 cόle de tipar (500 paginî) şi este fructul ostenelelor unor laborioşî studenţî în teologie dela universitatea din Budapesta Cuvêntul „Salba ne reamintesce societatea literară cu acelaşî nume a teologilor din seminarul desfiinţat „S-ta Barbara" din Viena, căreî societăţî îî mulţumim publicarea Fabiolei şi a unei părţî din catechismul cel mare a lui Deharbe. Traducĕtorii ne ofer o lectură edificătóre în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Preţul unui esemplar legat elegant în pânză este 4 corόne (+ 30 b. porto) Un esemplar broşat 3 corόne (+ 30 b. porto).

„Cartea Durerii" de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Dăianu*. Timişóra 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 corόne (plus 10 banî porto).

„Cuvêntărî bisericescî de Massilon" traduse din originalul frances de *Ioan Genţ* protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicî de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărţite de traducĕtor după *anul bisericesc resăritén*, şi fie-care este pusă la acea Dumineca sĕu sĕrbătóre, cu a căreî evangheliie se potrivesce predica. Un volum elegant de peste 400 paginî în 8° cu portretul lui Massilon. — Traducerea se distinge printr'un limbagiŭ ales. — *Preţul 5 corόne* (6 Lei 50) plus 30 banî porto.

Cuvêntărî bisericesci pre serbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

Cuvêntărî funebralî şi iertăciunî din autorî renumiţî, prelucrate de *Titu Budu*. Tom. II preţ. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Iunie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.70
Renta de corόne ung. 4%	100.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	92.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurî rurale ungare 3½%	92.60
Bonurî rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin	156.—
Renta de hârtie austr.	100.25
Renta de argint austr.	100 —
Renta de aur austr.	120.90
Rente de corόne austr. 4%	100.50
Losurî din 1860.	163.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.32
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	731.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	660.50
Napoleondorî	19.06
Mărcî imperiale germane	117.22½
London vista	239.47½
Paris vista	95.17½
Note italiene	95.19½

Cursul pieţei Braşov.

Din 14 Iunie n. 1903.

	Cump.		Vênd.	
Bancnot rom.		18.94		18.92
Argint român.	„	18.80	„	18.90
Napoleond'orî.	„	19.04	„	19.10
Galbenî	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescî	„	2.53	„	2.53½
Mărcî germane	„	117.—	„	117.50
Lire turcescî	„	21.50	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%		101.—	„	101.—

Nr. 9376—1903.

Licitaţiune de vêndare.

In scopul vêndării aprobate de forurile mai inalte a realităţilor de case aparţinĕtόre comunei orăşenescî Brassó, şi anume în:

1) Strada Brutarilor nr. 6 în valóre de 5995 cor. 40 banî.

2) Strada Castelului nr. 47 în valóre de 14287 cor. 20 banî.

3) Strada Orfanilor nr. 42 în valóre de 4625 cor.

4) Tĕrgul cailor nr. 18 în valóre de 44477 cor. 60 banî.

In 14 Iulie 1903, 10 óre a. m. se va ţine licitaţiune publică cu oferte la magistratul orăşenesc (despărţĕmêntul administraţiei realităţilor orăşenescî), la care se invită amatorii de cumpĕrare.

Condiţiunile de licitaţiune şi de ofert precum şi cele ale contractului ce se va încheia cu cumpĕrătorii, se află depuse până la diua de licitaţiune în biroul administraţiunei realităţilor orăşenescî, unde amatorii de cumpĕrare le pot lua şi în vedere pe timpul órelor de oficiu.

Brassó, 6 Iunie 1903.

(101,1—3) *Magistratul orăşenesc.*

Tipografia Aurel Mureşianu Braşov.